

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır. Daha fazla bilgi için, bu belgenin sonunda bulunan yazarın telif hakkı ile ilgili kısmı okuyabilirsiniz.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Times Newspapers Ltd/Birleşik Krallık (n° 1 ve 2) – 3002/03 – 23676/03

Karar 10.3.2009 [4. Daire]

Madde 10

Madde 10-1

İfade özgürlüğü

İnternette yayımlanmış hakaret içeren yazıya her erişim anında bir dava sebebinin meydana geleceği kuralı: *İhlal yok*

Olaylar: Dava hakaret içeren aynı yazının tekrar tekrar yayımlanmasının ayrı dava sebebi ortaya çıkaracağına ilişkin *common law* kuralının internet ortamında uygulanmasıyla ilgilidir. Aralık 1999 tarihinde, başvuru gazete, G.L. ye karşı hakaret içerdiği iddia edilen, iki tane haber yayımlamıştır. Bahse konu iki haber başvuru gazetesinin internet sitesine koyulmuştur. G.L. başvuru gazete, gazetesinin genel yayın yönetmeni ve bahsi geçen yazıyı kaleme alan iki gazeteci aleyhine hakaret davası açmıştır. Davalılar aktarılan olayların niteliği ve ciddiyeti nedeniyle, bunları kamunun bilgisine sunma görevleri olduğunu ve halkın bunlardan haberdar olma hakkı bulunduğunu ileri sürerek, sadece sınırlı sorumsuzluk kuralına dayanmışlardır. Birinci yargılama devam ederken tartışma konusu yazılar başvuru şirketin internet sitesinden kaldırılmamış ve arşiv sayfaları vasıtasıyla internet kullanıcılarının erişimine açık tutulmuştur. Aralık 2000 tarihinde, G.L. ikinci bir hakaret davası açarak, uyumsuzluk konusu yazıların internette yayımlanmaya devam edilmesinden şikâyetçi olmuştur. Başvuru gazete internet sitesindeki arşivde bulunan iki yazıya bu makalelerin hakaret davası konusu yapıldığını ve gazetesinin hukuk servisine önceden danışılmaksızın bunların kopyalanmamasını ve bunlara referans yapılmamasını belirten uyarılar eklemiştir. Başvuru gazete ikinci davada internette yayımlanan bir yazının indirildiği her sefer için dava açılmayacağı ve yazının kanunen sadece internette ilk görünen halinin dava edilebileceğiyle ilgili tek yayın kuralını ileri sürmüştür. *Duke of Brunswick – Harmer* [1849] 14 QB 154 kararında ifade edilen, hakaret içeren bir açıklamanın yayımlandığı her seferinde ayrı bir davaya yol açabileceği şeklindeki kuralına dayanan *High Court*, internette yayımlanmış hakaret içeren yazıya her erişim anında bir dava sebebinin meydana geleceğini belirtmiştir (“internet yayını kuralı”). *High Court* kararını onayan istinaf mahkemesi, arşivlerin oluşturulmasının ifade özgürlüğünün görece önemsiz bir görünüşü olduğunu ve arşivlenen belgelerin hakaret içermeye ihtimali varsa, okuyuculara, bunlara gerçek değeri vermemeleri tavsiyesinde bulunan uygun bir uyarının eklenmesinin iyi olacağını belirtmiştir.

Hukuk: Bu davadaki temel soru internet yayını kuralının “demokratik bir toplumda gerekli” olup olmadığıydı. AİHM internet üzerindeki arşivlerin tarih eğitimi ve araştırmaları için

değerli bir kaynak sunduklarını kabul etmektedir. Ancak AİHM arşivleme ve güncel olmayan olaylarda devletlere tanınan takdir payının daha geniş olabileceğini ve basın bu tip haberleri teyit etme görevinin şüphesiz daha katı olduğunu gözlemler. Mevcut olayda, yazılara karşı hakaret davalarının Aralık 1999 tarihinde açılmış olmasına rağmen, başvurunun internet sitesinde arşivlenmiş ihtilâf konusu yazılarla ilgili uyarıyı ancak Aralık 2000 tarihinde yayımlaması dikkate alınmalıdır. Başvurucunun kendi arşiv hizmetini kendisinin yönettiği ve ulusal mahkemelerin hakaret içermeye ihtimali bulunan yazıların gazetenin arşivinden tamamen kaldırılmaları gerektiğini ifade etmedikleri dikkate alındığında, AİHM başvuru gazeteden yazıların internette yayımlanan versiyonlarına uyarı eklemesinin istenmesini orantısız bulmamaktadır.

AİHM, yukarıda vardığı sonuç ışığında, internet yayını kuralının görülmekte olan davada uygulanmasının daha geniş bir caydırıcı etkisinin olduğu şeklindeki iddiayı incelemeye gerek olmadığı görüşündedir. Buna karşın, AİHM, hakaret davalarındaki zamanaşımı süreleriyle ve başvuru gazetenin söz konusu kuralın süresiz bir sorumluluk doğurduğu yönündeki argümanı ile ilgilenmektedir. AİHM, başvurucuya yöneltilen hakaret davalarının ikisinin de aynı iki yazıyı konu aldığını ve iki davanın da ilk yayımdan sonra on beş ay içinde açıldıklarını ve zamanın geçmesinin başvurunun internette yapılan yayım nedeniyle maruz kaldığı hakaret davasındaki savunmasını hazırlamasını engellemediğini kaydeder. Buna karşın, istisnai koşulların yokluğunda bile, uzun bir süre sonra açılmış bir hakaret davası AİHS'nin 10. maddesi anlamında basın özgürlüğüne orantısız bir müdahale oluşturabilir.

Sonuç: İhlal yok (Oybirliğiyle).

© Avrupa Konseyi/Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, 2012.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin resmi dilleri Fransızca ve İngilizce'dir. Bu çeviri, Avrupa Konseyi'nin insan haklarına destek Fonu'nun desteğiyle hazırlanmıştır (www.coe.int/humanrightstrustfund). Mahkeme'yi bağlamamaktadır ve Mahkeme, kalitesi konusunda herhangi bir sorumluluk kabul etmemektedir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarının veritabanı olan HUDOC üzerinden (<http://hudoc.echr.coe.int>) veya HUDOC'un bildirdiği başka veritabanları üzerinden yüklenebilir. Davanın isminin tamamen yazılması, yukarıdaki telif hakkıyla ilgili ifadelerin kullanılması ve insan haklarına destek Fonu'na referans yapılması şartıyla ticari olmayan amaçlarla kullanılabilir. Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını ticari amaçlarla kullanmak isteyen herkesin, bu durumu belirtilen adrese bildirmesi rica olunur: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.